

SLOVENSKI

GOSPODAR.

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Stev. 39.

V Mariboru, dne 29. septembra 1904.

Tečaj XXXVIII.

Po deželno-zborskih volitvah.

Kmet naj kmeta voli! Tako so klicali Nemci in propali nemškutarji v ptujskem volilnem okolišu. Gospod Vračko iz Orehovec, ki se v kočiji vozi po okraju in katerega najtežje delo je, če si mora v gostilni iz polnega litra natočiti kupico, je bil njihov »kmet«. Nemčurji so zagotovo vedeli, da Vračko proti Ploju propade, zato so kandidirali »kmeta«. V mariborskem okraju so do sedaj nemčurji pri več volitvah kandidirali »kmeta« Kresnika. Vedeli so, da ne bo izvoljen. Letos pa, ker so mesta in trgi volili zraven, ni bilo izključeno, da bi nemčurski kandidat ne prodrl, za to so pustili »kmeta« Kresnika, ter volili milijonarja, trgovca in tržana Štigerja! Bil je izvoljen.

Slovenci, glejte tako vas nemčurska banda vodi za nos! Če bi ta banda le slutila, da bi vendar mogel dobiti v ptujskem okolišu nemčurski kandidat večino, ne bi nikdar postavili niti »kmeta« Vračkota za kandidata, ampak kakega svojega trgovca ali krčmarja. Seveda bi jim prismojeni Štajercijanci tudi v tem slučaju slepo sledili, kakor so to storili v mariborskem okolišu. Tu so Štajercijanci popolnoma pozabili na svoje geslo: Kmet naj kmeta voli! Delali in glasovali so za trgovca in tržana Štigerja! Njim torej v istini ni za »kmeta«, ampak da v svoji veliki neumnosti delajo tako nemčurski gospodi, ki jih napaja z narejenim vinom in šnopsom! Nemčurji in Štajercijanci so se pri zadnjih volitvah zopet

izkazali kot sleparji! Pokazali so se kot podle duše, katerim ni za kmeta, ampak le za nemčurski šnops in nemčursko vino! Fej čez tako sleparsko in nizko zaledo! Slovensko ljudstvo obrni hrbet tej ničvredni bandi!

Kje pa je vaš Stiger?

Kje pa je vas Stiger? V Gradcu sedi tisto na deželnozborski klopi, ne upa si odpreti ust, ne ve dati nobenega nasveta, skratka Stiger igra v Gradcu prav žalostno ulogo. Toda nekaj bo vendar znal? Vsak dan potegne 10 K! Molčanje in vzdiganje njegove poslanske plače je dozdaj vse njegovo delovanje, to zna! Da, Stiger, za katerega je tako strastno delala tudi cela vrsta nemčurskih sleparjev in Štajercijanskih propalic, ni bistrumen človek, da v glavi nima toliko zakladov ko v svoji denarnici, smo vedeli. Da pa bi v dežel. zboru tako žalostno ulogo igral, nas je presenetilo. Dozdaj še za volilce ni ust odprl! Obžalujemo one zaslepljene volilce, ki so volili Stigerja.

Slovenski kmetski poslanci so se takoj v deželnem zboru celo drugače postavili. Kmet in poslanec Roškar se je v posebnem vprašanju na namestnika skregal, da mnogi uradi tako počasi rešujejo kmetske zadeve. Nadalje je Roškar odločno zahteval podpore za one, ki so jih zadele letos uime. Posl. Žičkar je stavljal enak predlog za svoj okraj. Poslanec dr. Ploj je stavljal že dva kmetom koristna predloga zaradi zadrug in zaradi zavarovanja živine. Posl. Robič je predlagal zavarovanje zaradi toče. Dva

dni so bili slovenski poslanci v Gradeu in že so pokazali, da nekaj znajo in da hočejo tudi storiti za volilce, kolikor jim bo mogoče.

Nemškutarji, Štajercijanci! Kje pa je vaš Stiger? On molči in molči! Lepega poslanca ste si izvolili! Čestitamo!

Deželni zbor štajerski.

Gradec, 26. septem.

Deželni zbor štajerski se je sešel v pondeljek, dne 26. septembra. Slovenski poslanci so se z nemškimi katoliškimi poslanci in par veleposestniki udežili sv. maše, katero je služil graški knezoškof dr. Šuster ob 10. uri v stolni cerkvi. Nemških narodnjakov in liberalcev ni bilo v cerkvi. Letos so izostali tudi bauernbündlerji od sv. maše, ki so lani prisli v cerkev polnostevilno in molili v cerkvi iz molitvenih bukvic. Menda so nemški narodnjaki in bauernbündlerji preveč poparjeni, ker so pri zadnjih volitvah doživel grozen poraz. Ob 11. uri se je pričela seja, katere sta se odeleževala tudi obadva prevzeti gospoda kneza in škofa. Poslanci raznih strank se se zbirali okoli našega premilostljivega gospoda kneza in škofa, ter jim prisrčno častitali k najvišjemu odlikovanju. Po običajnih pozdravih od strani deželnega poglavarja in cesarskega namestnika so storili oblubo novo izvoljeni poslanci: gg. dr. Ploj in Roš v slovenskem jeziku. Največjo pozornost je vzbudilo 8 novo izvoljenih poslancev iz splošne skupine. Mokrača Rezel in žid dr. Schacherl sedita zraven Slovencev.

Vložilo se je več predlogov. Izmed slo-

Listek.

Kako se je „Gorenjčev Kozinc“ knajpoval.

Crtica iz vaškega življenja.

(Priobčil Stevo E...)

Vi ste ga gotovo poznali. Poznal ga je pri nas vsakdo, da celo naša vaška otročad ga je dobro poznala in vedela o njem čudne dogodbe. Te dogodbe so večinoma tako zanimivo smesne. Ker nikakor nimam upanja, da bi kdaj kdo napisal o njem obširen življenjepis, sem se jaz, da otmem pozabljivosti našega vaškega starosta, namenil, dobro vedoc, kako ljubite, cenjeni mladi čitatelji, tako berilo, opisati vam en tak dogodek.

Tine Gorenje, tako se je pisal. Kdo in kdaj so mu rekli »Kozinc«, to mi ni znano in tudi ne bom preiskoval. Kar sem ga jaz poznal, so mu vedno rekli le »Gorenjčev Kozinc« sicer pa itak ni slišal, kako si mu rekel, ker on je bil kakih dvajset let sem močno gluhi. Pri svoji poluestri vdovi se mu ni godilo slabo. On je gospodaril, on ukazoval, kaj se bo delalo danes in kaj jutri; no, in veden, nepristranski človek je moral priznati, da svoj posel dobro umeje. O, priden je bil, ako je le dobival vsak dan kaka dva

polička boljšega, če pa tega ni bilo, potem pa seveda ni bilo nič z njim.

Gorenjka pa je imela poleg čistega in nezadolženega posestva tudi velik vinograd, v kojem se je v dobrih letih pridelalo 20 do 30 vedrov dobrega vina. Tje gori v Dobje ga je vsak dan vlekla neka skrivna moč, takole v jeseni, ko je mošt odkisal. »Eh, umreti bi moral, ko bi en dan ne mogel gori«, tako si je mislil. A prislo je enkrat, da cele tri dni ni mogel iti. Moj Bog, koliko je prestal v teh dneh!

Tista jesen je bila tako deževna. Sploh so trdile vaške ženice, da je tako nezdravo vreme. »Kozinc« je s strahom opazoval, kako se je ta ali oni za nekaj dni moral vleči. Kaj, ko bi se tudi njega kaj prijelo; potem bi pa moral obesiti ključ na klin — oh, to bi bilo grozno!

Pa je že tako na božjem svetu. Če se človek boji bolezni, potem — pravijo — ga se raje zasači. Tista nesrečna influenca se ga je lotila in rad ali nerad je moral leči.

»Bezgovtega čaja in lipovega cvetja ti bom skuhal, potem pa le segrej se, te bom z mrzlo vodo oblila po hrbtnu, to pomaga, jaz vem«, hitela je Mica vsa v strahu.

»Kozinc« je ni razumel. »Kaj praviš? Po hrbtu te bom polila! Uh, tegapa ne, tegapa za ves svet ne! Da bi le mogel zopet v

Dobje, da bi se še enkrat pošteno napil, to bi me zopet popravilo, le verjemi.«

Četrti dan je že bilo, kar je bil bolan. Danes mu je bilo že toliko bolje, da je šel k oknu in gledal hlapce, ki so ravno pripele voz listja in ga začeli spravljati v šupo.

Zunaj je bil lep dan. Solnce je času neprimerno toplo sijalo in labne sapice so se pojgravale z listjem, kar ga še ni potegnil veter z bližnjih dreves.

»Kozincu« je bilo tako nekako mehko pri srcu. »Nič, danes pa pojdem, naj bo kar hoče«, tako je sklenil in pri tem je tudi ostalo.

Koj po kosišu je poiskal na peči staro, oguljeno kučmo, katero je še po rajuem Gorenju podedoval, in grčavo drenovo palico. V cekar pa je skrbno spravil dvaltersko »bariglico«, da bi ne prišel prazen z gore.

»Pa ne hiti preveč!« je vpila Gorenjka za njim, »da se ne pregreješ preveč!«

»Nič se ne boj, Mica! Toplo solnce mi bo dobro delo. V dobrri uri dospem gori in ko izpraznim dva kozarca, he, potem bom pa zopet zdrav. Pa ne tista voda, br... voda še za v čevlje ni dobra. In pa tako lep dan, greh bi bilo doma ostati.« Tako je premišljeval in pospešil svoje korake.

Sam ni vedel, kdaj je prišel do zidanice, tako je hitel. No, gori je bilo še vse

venskih poslancev je vložil predlog g. Robič za vpeljavo zavarovalnice proti točnim poskodbam. Predlog gg. Ploja, Robiča in tovarišev za ustanovitev zavarovalnice za živino. Predlog g. dr. Ploja za vpeljavo deželne kmečke stanovne zadruge. Interpelacija g. Roškerja (slovenska) na cesarskega namestnika radi počasnega uradovanja pri političnih oblastih. Deželni glavar je izjavil, da mora to interpelacijo dati po zaprišenem tolmaču preložiti na nemški jezik; potem se bo v zbornici prečitala. Škandal tako ravnanje!

V bodoči seji: v torek se bojo vršile volitve v finančni, šolski, deželno kulturni, občinski, peticjski in železnični odsek.

Gradec, dne 27. sept. Poročilo o tej seji priobčimo prihodnjic. Omenjam le, da je Žičkar stavljal predlog za podporo občinam v sevniskem in kozjanskem okraju, posl. Roškar za podporo občinam v mariborskem, sentenarskem in slovenjebistriškem okraju.

Rusko-japonska vojna.

Z bojnega polja v Mandžuriji ni nič novega. Vrše se samo majhne praske prednjih straž, ker so začeli Japonci prodirati proti Mukdenu. Kje se bodo Rusi ustavili, pri Mukdenu ali pri Tienlinu, se ne ve. Brzono pri Tienlinu, severno od Mukdena. V Mandžuriji je nastopila huda zima. Rusom to nič ne skodi, pač pa Japonci klepečejo z zobmi. Car je sklenil postaviti že eno armado pod veljstvom generala Gripenberga na bojišče. Pri Port Arturju Japonci slabo napredujejo. Pri tridnevнем naskakovjanju od 19. do 21. t. m. so vzeli komaj jedno važnejšo utrdbo in nekaj majhnih, katere so pa morali poplačati z velikimi izgubami. Oblegajočo armado je podpiralo tudi brodovje Toga in Kamimure. Streljalo se je toraj iz vseh strani v trdnjava. Rusko portarturško brodovje je zopet popravljeno. Izgube Japoncev pred Port Arturjem znašajo po njihovih podatkih od 25. avg. do 4. sept. 21.000 mož. Tudi vladivostosko brodovje je baje zopet zapustilo pristanišče ter začelo križati po Japonskem morju, ker so vse ladije pred Port Arturjem. Baltisko brodovje je dospelo do luke Libau, kjer čaka že na nekatere zaostale ladije.

Dopisi.

Ljubno v Savinski dolini. (Zborovanje.) V nedeljo, dne 18. t. m. je zboro-

pri starem. Na sredi je še stala debela miza, okrog pa širje stoli. Tam v kotu pa so oblastno stali trije polovnjaki.

»Kozinc« se je srce smejal, ko je natočil najboljšega. Povzdignil je kapico in pogledal proti solncu: Jej, to vam je bila zlata kapljica! eh, kako gladko je tekla po grlu. Izpraznil je eno in natočil drugo. To je bilo njemu »kolofonium!«

Zlato solnce se je že nagibalo za topolovski hrib, ko se je spomnil, da bo čas iti domov. Še en kozarec je natočil za srečno pot, potem pa dobro pokrepčan varno stopical po stezi navzdol.

Kako močnega se je čutil sedaj.

»Pa pravijo da vino škoduje, seveda tisti, ki ne vedo, kaj je dobro na svetu.«

Sam seboj govoreč, je prišel do potoka Grahovice, preko katere je, ravno mimo Bernikove kovačnice, držala orjaška brv. Malo više gori sta dva kolesa komaj čakala, da bi oče Bernik spustil vodo. Ravno ko je bil »Kozinc« na brvi sta se začela sukati. Jej! kako je to lepo bilo. »Kozinc« je ostal na brvi in gledal. Kolesa sta se vrtela in kaplje so skropile na vse strani, da se je od spodaj gori delal mogočen slap, ki se je lesketal v mavričnih barvah zahajajočega solnca.

Zamislil se je nazaj v preteklo življenje. Gledal je gori na Dobovec, kjer je nekdaj

valo katol. polit. društvo za okraj Gornjigrad ob mnogobrojni udeležbi pri g. Janezu Ermenc pd. Ledeničar. Zastopane so bile razne občine, kakor Solčava, Luče, Sv. Frančišek, Gornjigrad, Rečica. Ta mnogobrojna udeležba svedeči, da tudi gornja Savinska dolina na-preduje in se probuja.

Shodu je predsedoval preč. gosp. župnik Jože Dekorti, ki je naglašal važnost bližajočih se volitev in govoril o potrebi in važnosti kmečke in mladeniške organizacije. Z veliko navdušenostjo in zanimanjem je sprejela njegov govor velika množica samih vrhov savinskih kmetov in fantov.

Nate je v krepkih in poljudnih besedah preč. gosp. Lekše, župnik v Lučah, govoril o važnosti 20. septembra in važnosti volitev sploh; prigovarjal je, naj vsak stori dne 20. septembra svojo narodno dolžnost, da bo naš poslanec izvoljen z ogromno večino. Pokazal je v lepi obliki slovenskim kmetom, da so si svojega žalostnega stanja tudi mnogo sami krivi, ker se že od nekdaj niso mnogo zanimali za volitve, torej tudi niso dobili poslancev, ki bi se potegovali za zboljšanje kmetskega stanu.

Končno je še g. Časl navduševal zborovalce za kmečko organizacijo in skupno ter složno delovanje po geslu: vsi za enega, eden za vse. Navdušena množica slovenskih kmetskih zborovalcev si je za slovo podajala roke s pozdravom »Na svidenje na volišču!« S trikratnim »živijo« na sv. očeta in presvitlcesarja se je zaključilo zborovanje.

Iz Št. Andraža nad Polzelo. (Naše razmere). Po mokraski zmagi se je pri nas izpremenilo marsikaj. Pri cerkvi je ostalo pri starem. Novoizvoljena ključarja ostala sta tudi sedaj v popolnem soglasju s č. g. župnikom. Drugače pa je bilo pri Šoli. Tukaj so v šolskem odboru imeli privrženci nove stranke večino in redni stroški šole so poskočili kar hkrati za nekaj odstotkov občinskega doklad! Obljube župana se pri Šoli torej niso izpolnile, prišlo je ravno narobe. Ko je g. nadučitelj videl, kakšno rogoviljenje je zavoljo nameravane stavbe hleva pri Šoli, umaknil je svojo prošnjo in si postavil na svoje stroške hlev, pri čemur smo mu farani stare stranke pomagali, kolikor se je dalo.

Sedajni župan pač ni misil, da bode sam tako grdo šrbunknil v tisto jamo, ki si jo je izkopal stem, da je tako rogovilil zoper to stavbo. G. nadučitelj je namreč potem, ko se je omaknil vedenemu hujškanju novega župana in nas zapustil, prodal to svoje posestvo. Novi lastnik si je poleg postavil prav lepo hišo in ima ondi sedaj krčmo in trgovino v strašno jezo in občutljivo škodo mokraskemu

svinje pasel, ej, koliko spominov ima iz teh let.

Pogledal je zopet na kolesa. »He, kako se to vrти, gori v Dobju je včasih bilo tudi tako.« Kadar je prišel tisti Karl z harmoniko in ko je bil on še mlad, takrat so se tudi včasih zavrteli. Nocoj, po štirih dnevih, čuti se zopet močnega in čvrstega. Najrajsi bi zavriskal od veselja.

Kaj bi vam še nadalje pravil. Dve minute pozneje je kobacal po vseh štirih v potoku. V svoji navdušenosti se je prekrepko naslonil na držaj in ta se je zlomil, on pa je telebil v potok, ki sicer ni bil večji kod do gležnja, a sedaj ko je Bernik obe zatvornici odpril, do kolena.

Tisti dan je šel Cerkljanov France v gozd drve sekat. Truden se je zvečer vračal z dela. Tam na Bernikovi brvi je videl zlomljen držaj. Tako mu je sinila misel v glavo, da se je nekdo tukaj pošteno sknajpoval, da je bil to ravno »Kozinc«, tega seveda ni vedel. »Kozinc« jo je pa tisti čas mahl gori po bregu, da se je kar kadilo za njim. Rad bi prišel brž domov, da bi ga nihče ne videl. A nesreča, pravijo, ni nikoli brez nasledka. Že blizu doma ga je srečal Bradulov Francel, ki je v mlin nesel. Začuden se je ustavil: »Ho, ho, kaj pa »Kozinc«? kje si pa bil?« »Kozinc« je škrtał z zobmi češ: »Sam

glavarju in bode ta hiša ostala večen spomin na divje čase mokraških rabuk v Št. Andražu.

Drugače je šla sreča novi gospodji precej na roko. Dobili so od prejšnjega župana lepo založeno ubožno blagajno, reveži, katere je bilo treba vzdrževati, so vsi pomrli, ostal je novim gospodarjem denar namenjen za stavbo šol. hleva. Lahko so se torej znižale občinske doklade na 20%. Ko se je takrat znižal državni davek kakor povsod v Avstriji, tako tudi v Št. Andražu za 10%, jeli so se hvatali našega mokrača prijatelji: glejte kako »fest« je naš župan, ki je tak močno »štibro dol spravil«. — »Štajarc« je priomal v našo občino celo v več iztisih in se pogosto čital tudi v županovim krčmi, in šaleski nemčurji so veselo pozdravljali novo našo vlado, v zloglasnem nemškem lističu gorko hvalili »zavedne občane« v Št. Andražu, ki so župnika in njegove pristaže vendar enkrat vrgli iz obč. odbora. Toda kmalu se je jelo kazati, da novi občinski vladi ne bo šlo vse tako gladko, kakor se je obetalo poprej. Blagajne so se izpraznile in neizpolnjene so ostale marsikatere obljube.

Vsejedno pa je nosil novi župan glavo precej visoko in tudi mati županja so se močno postavljali, včasih so lastnoročno delili gorke zaušnice celo občinskim svetovalcem! Preden je pretekla triletna doba, se je naveščal nove gospode že marsikateri izmed lastnih privržencev. Ob novih volitvah so že nekateri žeeli, pahniti jo raz sedeža. Toda premislili smo si: Kajti dosedaj so bile obč. doklade glede nato, da je novi odbor imel na razpolago precej denarjev, samo po 20%. A vedelo se je, da bodo iste poskočile v kratkem neprimerno visoko.

Ko bi bila takrat vzela zmerna straka zopet vajeti v roke, bi bili mokrači dejali: glejte, dokler so gospodarili naši ljudje, so bile obč. doklade samo po 20%, a komaj so prišli na krmilo toti, vas že zopet odirajo. Jabolko torej še ni bilo zrelo, pustili smo ga še na drevesu. Toda Št. Andražani, sedaj je drugače! Nove volitve so zopet pred pragom. Vladajoča stranka je bila prisiljena, storiti, do česar je po njenem zasušenju sploh priti moral! Zvišati je morala občinske doklade na celih 28%! In vendar se ne namerava zopet staviti kako poslopje pri Šoli. Prišlo je do tega, da si moramo nekaj natančneje ogledati račun njenega gospodarjenja, da razvidimo in spoznamo, če bi bilo modro izročiti še tej stranki vodstvo naše občine ali ne.

Res, precej zaslug, ima ta daleč izven meje naše občine proslula tovaršija! Njena »zasluga«, zasluga pač v žalostnem pomenu, da je izginil med nami ljubi mir, in da se

vrag te je menda prinesel sedaj sem«, vede je, da on bo ljudem vse povedal, vendar se je še precej moško odrezal: »Knajpoval sem se.«

»Ali si ga videl?« vprašal je potem Bradulov Cerkljanovega. Povedal mu je potem vse. To sta se smejal oba. »Lej« je še pristavil Cerkljanov, »pa se je vedno tako bal vode.«

Doma je »Kozinc« naročil domačemu fantu Tonetu: »Brž pojdi, da vijameš cekar in klobuk.« In Tone se je podviral. Doli pri žagi na grabljah je našel oboje. Klobuk se je ponosno zibal na vrh vode, kot bi hotel reči: Jaz sem pa vendar še na vrhu ostal, dočim je morda moj lastnik v kaki jami.

A ni bilo tako. »Kozinc« je bil doma. Sel je zgodaj spat, nič ni hotel povedati Mici kako je bilo.

Vendar so že tisti večer vedeli po vsei vasi, kako se je »Gorenčev Kozinc« knajpoval. Od tedaj je še hodil v Dobje, a mimo Bernika ni šel nikoli več.

No in vaške ženice so trdile, da je bil poslej bolj zdrav. Influensa ga ni več nadle-govala.

Ta pa, cenjeni mladi čitatelj, če te kedaj zanese slučaj v našo ljubo Dolenjo vas, vprašaj po »Kozincu«, in ljudje ti bojo vedeli še veliko več povedati o njem, kakor sem sedaj jaz povedal.

je izčimilo grdo sovraštvo dostikrat med najblžnjimi sosedji. Njena »zasluga« je, da smo Št. Andražani izgubili svoje nekdaj slovečne ime pred našimi sosedji in pred oblastvi. Njena »zasluga« je, da se je tudi med nami vkorinilo surovo zabavljanje in grdo preklinjanje zoper osebe in oblastva, katerim smo po božji in posvetni postavi dolžni pokorčino in spoštovanje. Naša občinska gospoda je kriva, da so se redni občinski stroški zvisali tako neprimerno visoko. Njena »zasluga«, posebno zasluga očeta župana je, da je pri naši šoli postal marsikaj drugače, posebno, da so se redni stroški za njeno vzdrževanje tako povisili. »Zasluga« naše občinske gospode je, da je privolila v to, da je podelilo oblastvo županu Janezu Krajncu pravico točiti žganje. Pomislite, drugodi se branijo žganjskih beznic, pri nas pa, kjer je polno sadja in vina in kjer smo bili nekdaj ponosni nato, da nimamo niti ene žganjarije, pri nas pravim, se je z vso silo potegnil sam oče župan zato, da je dobil žalostno pravico, prodajati to gnušno pihačo, žganje. »Zasluga« naših občinskih možev je tudi, da še pri nas nimamo poštne oddaje, ko ima takšno že vendar skoraj vsak še tako samoten kot naše dežele ali vsaj vsaka občina našega okraja, samo Št. Andraž ne. Seveda, če bi se pridobil takšna postaja, bi se zamogla privoliti edino le na vrhu, pri tisti hisi, katero imajo mokraški glavar tako radi, in to bi jim pač ne moglo biti po volji. »Zasluga« onih, ki so toliko naših občanov speljali na led je, da je priromal celo v večih iztisih v našo občino zloglasni »Štajerc«, ki se je čital celo v županovej hisi. Možje volilci! Bodemo li mi zavoljo takih »zaslug« pustili na krmilu vladajočo stranko?

Bodemo še dalje prenašali, da bi v naši občini gospodarili ljudje, ki so nam nakopali le žalost in škodo? Ne in stokrat ne!! Res hodijo že zopet, ker dobro vedo, da jim stopa voda do grla, okoli vas lažnivi preroki, ki vam obetajo zlate gradove, če boste volili tako, kakor vam oni reko! Toda ne dajte se motiti, ne verjemite jim, njihove obljube so laž in hinavstvo! Da se vam obeta okrajna cesta, je gola sleparja. Noben mokrač pač ni tako mogočen, da bi vam dobil okrajno cesto. Da bi le tisti dobili državno podporo, ki bodo volili županove pristaše, ne verjamite. Župan ima sveto dolžnost, predložiti glavarstvu imenik vseh onih, ki so podpore vredni, ako tegu ne bode storil, že veste, kje se imate pritožiti, da najdete svoje pravice. Reveži so le tisti, ki so mokračem kaj dolžni; ti bodo prisiljeni iti na volišče in voliti, kakor se jim bode ukazalo.

Sad je dozorel, treba ga je otresti. Možje volilci! Štejte njegove pristaše in videli boste, da gine njih število, kakor pomladanski sneg. Število tistih, ki so se spamevali, pa rase od dne do dne, in ti bodo šli volit z nami. Na noge tedaj! Popravimo, kar smo zakrivili, pridimo vse na volišče, volimo poštene slovenske krščanske može, zaterimo zadnji spomin mokraštva, da bode naša občina zopet spoštovana, kakor je bila nekdaj. Da se oče župan tako poteguje zato, da še ostane dalje na krmilu, ne mislite, da dela to v želji, koristiti vam! Kaj še! Mož dobro ve, da bode izgubil tedaj, ko se obč. pisarna preseli iz njegove hiše, večino gostov, njegova krčma bude prazna. A to nas motiti ne sme. Kar se bode zgodilo, zaslužil je davno.

Kdor drugim jamo kopanje, sam vanjo pade!

Poročila o volitvah.

Ozja volitev v mariborskem okraju, se je vršila dne 23. t. m. Izvoljen je bil bogataš Štiger, pristaš nemško-nacionalcev, ker so za njega glasovali tudi socialdemokrati. Dobil je 11.106 glasov, med tem ko je ostal župnik Lopič z 8662 glasovi v manjšini. Socialdemokrščka stranka se je torej zvezala z našimi narodnimi nasprotniki in šla v boj proti kmetskemu kandidatu. Kmetje, zapomnite si to!

Iz Frama. Zadnje deželnozborske volitve nam zavednim kmetom dajo povod, da spregovorimo o njih par besed. Ni še bilo v Framu in okolici toliko volilne borbe, toliko agitacij, kakor ravno sedaj! Nekateri framski nemčurški privandraci so razpenjali svoje umazane čeljusti, kupovali so žganje, da bi le vse volilo liberalca Štiger-ja. Privandranji trgovec Maks Koser je tudi zdaj pokazal svoje misljenje in sovraštvo do slovenskega kmeta! Več kmetov je obljubilo, da ne prestopijo več praga njegove prodajalne. Vrlo narodnega trgovca pa se je skazal g. Zamolo. Podpirajmo ga z vsemi močmi! Nadalje se je celo norgoval s slovenskimi volilci privandracem Hasli, ki je celo nekemu ubožcu v framskem potoku noge umival in ga potem spravil na volišče za Štiger-ja! Ko je slišal, da je zmagal Štiger, streljal je s topiči! Ali ni to izzivanje postenih framskih Slovencev! Zapomnimo si to! Občina Ješenca je volili nam popolnoma nasprotno! Odkar je med nami učitelj Wodorschegg, tajnik framske in ješenčke občine, se šopiri nemčurški duh na vseh koncih in kraji. Teh odpadnikov matere Slave mi ne smemo trpeti v naših krogih! Ješenčki župan sam je volil Štiger-ja! Pač lep dokaz nemške zasplojenosti! Ješenčki Jazbec je celo po Pohorju agitiral za Štiger-ja, a brez uspeha! Nadalje je v Morju kakih 9 pristaev »Štajerca«, od teh so posebno agitirali za liberalca Hrbolec in njegov sin Konrad, Ribežl, Kac, dva Longina in Malohorc! To je velika držnost! Slovenci, oklenimo se še tesneje svojih ljudij, trgovcev im krčmarjev!

Od Sv. Benedikta v Slov. gor. Pri Sv. Benediktu v Sl. gor. se je od 130 volilcev udeležilo volitev 92 volilcev, dr. Ploj je dobil 81 glasov, Vračko 10 glasov, ena glasovnica ni bila popisana. Občine Trije Kralji, Ihova in Trotkova s 197 volilci, so imele skupno volišče. K volitvi je prislo 97 volilcev, dr. Ploj je dobil 79 glasov, Vračko pa 18. Trotkovčani so se le v malem številu udeležili volitev. Na Drvanji s 93 volilci je bila udeležba najbolj obilna. Od 76 oddanih glasov jih je dobil dr. Ploj 65, Vračko 6 in Thaler 4. Na Ščavnici, v Oseku in na Ročici, katere občine le deloma spadajo v benedikško župnijo, so se naši župljani polnoštevilno udeležili volitev in glasovali z malimi izjemami za dr. Ploja. Kot naši agitatorji so se poleg drugih mladeničev in mož posebno odlikovali v benedikški občini mladenič Ant. Žemlič, na Drvanji mladen. Fr. Roskar in na Ščavnici mladenič Peter Cetl. Slava jim!

Spod. Poljskava. V Spodnji Poljskavi se je pri deželnozborski volitvi oddalo 109 glasov. Dobil je Stiger 80 glasov, Thaler 24 glasov, Hilari 2 glasova in Lopič 1 glas. En glas je bil na Alois Stigerja, en glas pa neveljaven, ker en volilec ni bil Avstrijec. Za Stigerja se je agitiralo na vse kriplje, posebno se je pri agitaciji odlikoval občinski sluga v Spodnji Poljskavi in pa neki železničar na Pragarskem, ki sliši na ime Prošek; o tem cloveku bomo drugokrat spregovorili.

Iz Poljčan. Ravnko ko to pišem, mi do njo na ušesa streli, s katerimi naši zmage pijani zagrizeni nasprotniki naznajajo izvolitev Stigerjevo ter skušajo dražiti verno slovensko ljudstvo. Toda če se je priborila zmaga tudi drugod s takimi nelepimi pripomočki, s kakoršnimi se je delalo pri nas na dan ožje volitve, potem to ni zmaga, s katero se premaga sovražnik v poštenem boju, ampak to je zmaga nasilneža, ki nas napade in užuga. Kaj vse je počenjal mladi Albin Grundner, to presega vse meje. Hodil je okoli volilcev, se nad njimi zadiral, jemal jim glasovnice in pa usiljeval jim druge z imenom Stiger itd. Na politično oblast stavimo javno vprašanje, katero naj primerno podpira kateri naš poslanec: »Odkod je dobil Albin Grunder cel kup uradnih glasovnic, izpolnjene z imenom Albert Stiger, katere je usiljeval našim volilcem; dočim volilni komisarji hotel izročiti našemu županu, da jih razdeli prejšnji dan med volilce?« Na tak način so bila temu cloveku na stežaj odprta vrata

za agitacijo. Te strastne agitacije se je udeleževal tudi ud komisije Alojzij Kugler, žlahtnik Grundnerjev, ki bi vendar moral biti v volilni sobi pri volitvi, a ne vedno in vedno letati venkaj, naše volilce vlačiti sem in tja ter jim vsiljevati nasprotnne glasovnice. Zato zopet vprašamo politično oblast in prosimo odgovora: »Ali je bilo to postavno?« Drugi ud komisije, Janez Franzl, tudi iz žlahte Grundnerjeve, je v volilni sobi enemu naših volilcev vzel glasovnico ter mu v volilni sobi brez vednosti volilca, ki ne zna prav brati in pisati, zapisal na njo ime Stigerja. Zopet vprašamo politično oblast: »Ali je to postavno?« V prostoru pred volilno sobo in spodaj pri vratih so zelo izzivajoče postopali Albin Grundner, Alojzij Kugler in Franc Grundner. Našim volilcem so popipali iz rok ali pa jemali iz žepov glasovnice z imenom Lopič ter jim usiljevali Stigerjeve, jih vlekli kakor živino v klavnico po stopnicah navzgor in sovali domačega g. župnika, ki se je potegnil za pravico in resnico. »Kaj boste poslušali farja, farja vendar ne boste volili«, in še mnogo drugega nam je donelo na uho iz ust človeka, ki je za to pač najmanj opravičen. Pa kaj bi nadalje slikal postopanje poljčanske »žlahte«. Lahko rečemo, da so se na dan te volitve odprle marsikateremu možu oči, da je spregledal ter v pravi luči gledal te ljudi, ki so večinoma k nam privandalri in se tukaj obogatili. Samo toliko rečemo: Ti streli, s katerimi ste danes zjutraj že ob pol 5. uri začeli oznanjevati svojo telovajske zmagu, ti streli tudi nam krščanskim in slovenskim ljudem oznanjajo, da je zmagala nam Slovencem in katoličanom sovražna stranka, ti streli pa nas naj tudi, kakor danes zjutraj iz telesnega spanja, vzbudijo k novemu, pridnemu delu in skrbi za ubogo, revno, od tujev teptano in zaničevano slovensko ljudstvo! Nadalje nas tudi streli spominjajo, da so se marsikateri k nam privandrali ljudje že tako obogatili, da imajo zdaj dovolj denarja za smodnik, s pomočjo katerega nas očitno žalijo in zasramujejo, dočim slovenski trpin znabiti niti skorjice kruha v svoji hisi nima. Ti streli pa nam slednjič glasno označajo strašno predznost naših zagrizenih nasprotnikov, ki si upajo v sredi slovenskega prebivalstva na tako grd način blatiti in žaliti verno slovensko prebivalstvo. Skrbimo z vsemi dušnimi in telesnimi močmi, da nam ti streli nikdar ne izginejo iz spomina, ampak nas vedno in vedno opominjajo in vzpodbjajo k vztrajnemu delu za katoliško vero in milo domovino slovensko; in prepričani smo, da bomo te strele se blagrovali; zakaj tudi za nas se bodo spremenili v znamenje zmage nad zakletimi našimi sovražniki. Vkljub vsem naporom in prisilnostim je spravila naša »žlahta« samo 28 glasov za Stigerja; Slovenci pa isto število. Pri prvi volitvi je imel Stiger 16 glasov; tem se je zdaj pridružilo 6 socialdemokraskih glasov, 6 glasov pa so nam na omenjeni način odvzeli. Kaj ne, da je ta zmaga silno slavna?! Žalost nas je napolnjevala, ko smo morali z lastnimi očmi gledati, kako je par mož, od katerih bi ne bili nikdar pričakovani, skočilo v nam sovražen tabor; kako je n. pr. g. Polak, tukajšnji učitelj, kot rojen kranjski Slovenec, javno agitiral za Stigerja, kako se je g. Fr. Kampl, gostilničar, tudi pridružil »poljčanski žlahti« vkljub vsem prošnjam od prijazne mu strani ter se naenkrat razkrinkal kot narodnega odpadnika in sovražnika katol. duhovščine; saj je njegov nadepolni 10 letni sinček na cesti vprašal enega volilca: »Koga ste pa vi volili?« Ko je dobil sarkastičen odgovor: »Stigerja!«, je rekel ta solarček: »Seveda je bolj pametno Stigerja kakor pa farja!« G. Kampl, vprašamo vas uljudno: »Odkod pa ima vaš sinček te besede, odkod?« Nad izgubo Kampla žalujemo, ob enem pa se tudi veselimo, da ga zdaj vendar enkrat poznamo. Opozljamo zavedne Slovence, da so ti naši nasprotniki sami gostilničarji, trgovci in mesarji!

Iz Kozjega. O izidu volitev v posameznih občinah vam zamorem sledče poro-

čati: Kozje 81 glasov za dr. Ploja, 13 za nemškutarskega kandidata Vračko. Za zadnjega so večinoma glasovali poleg uradnikov odvisni grajski uslužbenci in gostilničar ter mesar Rok Leskošek, ki živi izključno od slovenskega denarja. Izvrstno so se držali možje iz Ješovca, ki so do zadnjega glasovali za našega slovenskega kandidata. Slabši je bil izid na Veterniku vsled krivde župana Janeza Kuneja, ki živi in gori za Kragoro in »Štajerc». Zraven pa je bil tudi neroden. Zapisaval je svojim pristašem na volilni listek: Jožef Vračko. Tako je prisel Fr. Vračko ob 11 glasov, pravilnih glasovnic je dobil 4, dr. Ploj pa od Veterničanov in Koprivničanov 42 glasov. Slednji so vsi narodno volili, samo škoda, da jih je bilo tako malo, ker se je vršila volitev na visokem Veterniku in se je možem iz doline grozilo iti pri slabem vremenu v hrib. Da se je volitev še tako častno izvršila, gre vsa hvala vč. g. dr. Jančiču in g. Gorišku. Z županom Kunejem, katerega ni niti žalostna zadeva v rodbini ganila in mu odprla oči, bo treba resno obračuniti. Mož sicer pravi, da po noči več misli kot vsi Veterničanje po dnevi, toda drugi ljudje misijo drugače. Izborne se je sploh obnesla koprivniška fara. Vč. g. župn. Prešern je pač dokazal, kako je treba delati in ljudem oči odpirati. Sedaj lahko s ponosom kaže na svojo faro, ki ni oddala ne jednega glasu Wratschku: Mrčnasela 68, Veliki Kamen 74 glasov za dr. Ploja. Živel blagi g. župnik in njegovi pridni farani! Tudi Pilštanj se je odlikoval: Drenskorebro 71 za dr. Ploja, 1 za Vračko, Zdole 59 za dr. Ploja, Pijstani 82 za dr. Ploja, 1 za Vračko. Živel vč. g. župnik Tomažič in vriž župani! Nepričakovano krepko so se držali Prevorjani. Čeprav imajo par iztisov »Štajerc», je vseh 67 glasovalo za dr. Ploja. Slava jim! V Zagorju je znani Kostevec delal zgago. Vendar je bila velika večina 45 za dr. Ploja, 3 za Vračko, 2 za Jazbinšeka in dva razcepjena. Kot navadno se je tudi narodna Podsreda izkazala kot zanesljiva: 53 za Ploja, 0 za Vračko. V Gorjansah sta bila poleg 58 narodnih glasov 2 Vračkova pristaša. Od kod pa se je tam ta ljudska vzela? Manj ugoden je bil izid v Bučah, kjer je glasovalo 51 za P., 3 za Vračko in 11 za Zdolšeka, nepotrebnega povzročitelja zmešnjave v zadnjem trenotku. Mnogo pristašev »Štajerca« se je pojavilo v Veračah, kjer je v njegovem smislu glasovalo 15 mož, 5 za Thalerja vsled nevednosti in 42 za dr. Ploja. Naravnost nečuven pa je bil izid v Virščaju, kjer je samo 6 glasov bilo za dr. Ploja in 21 za Vračko. V te občine bo moralo katol. polit. društvo za kozjanski okraj posvetiti s pravo lučjo, da bodo ljudje vedeli ločiti laž od resnice. Izvzemši Virščanja se je popisani del kozjanskega okraja možato postavil. Po nekaterih občinah je do 75 odstotkov vseh volilcev prislo na volišče. V brežiškem okraju so nemškutarsko volili v občini: Bojsno 44 za V., samo 6 za P., tembolj so si osvetile lice Artiče: 177 za P. in 1 za Vidmarja. Istotako Zakot: 157 za P., nadalje Pleterje 86 za P., Rigonce in Mihalovec 68 za P., Loče in Mostec 24 za P., 3 za V., Gaberje 20 za P., 6 za V. V Brežicah bi menda Slovenci tudi lahko dobili nekoliko večje število glasov, kot so jih pa oddali: 20 za P., 100 za V. Ravno volitve so dokazale, kako potrebna je osrednja organizacija za celi Slov. Štajer s podoborji v okrajih, ki bi v vsaki občini postavljali zaupnike. V vsaki občini, kjer bivajo Slovenci, je gotovo vsaj jeden mož, ki čuti z nami, a ne ve, kako bi se lotil dela. Torej nemudoma na delo v tem smislu. Četudi ne bo začetek Bog ve kako blesteč, a trdna volja in ljubezen do našega nam dragega naroda bo organizacijo utrdila ter razširila in zaželen obilen sad ne bo izostal. V to nam pomozi Bog! — Narodna liga + 1.

Laški okraj. Volilno gibanje za poslanca četrte obč. kurije je bilo živahno, posebno od socialdemokratične strani. Že več dni pred volitvijo so hodili agitatorji po tem

okraju in lovili nevedneže in nabirali glasove za socialdemokrata. Toda na dan volitve se je pokazalo, da je ljudstvo v veliki večini zavedno in da ne mara za socialdemokrata. V občini Marijin Gradec je dobil Ros 265 glasov socialdemokrat pa celih 5. Posebno pohvalo zaslужijo Št. Miklavžčani, ki so navzlic slabe mu potu vendar prišli v tako velikem številu na volišče.

Iz Pečic pri Podsredi. Resnici na ljubo se poroča, da g. učitelj Jožef Čuček ni agitiral za Vračkota, kakor je to nekdo v naš list poročal. Občina Križe je volila enoglasno dr. Ploja, ki je dobil tukaj 43 glasov.

Sv. Jernej pri Konjicah. Pri zadnji volitvi za deželni zbor je dobil tudi grajsak Possek pet glasov; — gotovo so le glasovnice oddali njegovi drvarji, ki so tudi za njega agitirali.

Razmerje glasov v mariborskem okraju: Crešnjevec Thaler 20 Stiger 58, Vrhloga Th 1 St 64, Selnica ob Muri Th 123 St 4, Vuzenica Th 73 St 33 Hilari 2 Vračko 1, Trbonje Th 27 St 18, Činžat Th 45 St 18 H 17, Kumen Th 26 H 11 St 3, Rudeči breg Th 16 H 10 St 37 Vidmar 1, Poljčane Th 26 St 16 H 6, Lušečka vas in Stanovsko Th 27 St 9 H 1, Brezje in Vrhole Th 61 St 28 H 5, Pekel Th 19 St 22 H 8 V 1, Hoče Th 24 St 19 H 6, Rogoza Th 9 St 14 H 23, Slivnica Th 13 St 94 H 1, Ranče Th 25 St 5, Dobrovce Th 38 St 10 H 5, Št. Ilij Th 115, St 16 Lopč 6 H 2, Ceršek Th 34, Cirknica Th 22 St 17, Strihovec Th 22 St 17, Orehova vas Th 38 St 12 H 2, Rače Th 35 St 44 H 5, Podova Th 49 St 22 H 1, Ješenca Th 35 St 23, Sv. Marijeta Th 58 St 28, Maribor Th 2 St 80, Sv. Martin pri Vurberku Th 60 St 6, Sp. Duplek Th 40 St 12, Slov. Bistrica Th 68 St 86, Schlossberg Th 31 L 45 St 54.

Razmerje glasov v ptujskem okraju: Pacinje Ploj 80 Vračko 24, Sv. Miklavž pri Orm. P 115, Brebrovnik P 146, Hermance P 62 V 1, Sv. Marijeta niže Ptuja P 437, Nova cerkev P 99 V 2 Thaler 1, Sedlaček F 100 V 26 Vidmar 1, Gruskovje P 50 V 66, Sv. Trojica P 39 V 47, Lehnik P 31 V 54, Dolena P 16 V 100, Bizeljsko P 213 V 8, Ptuj P 57 V 397, Cerkevnjak P 38 V 54, Brengova P 61 V 24, Andrenci P 113 V 10, Cogetinci P 44 V 12, Pacinje in Mezgovci P 80 V 24 davkar Toplak 1, Sv. Andrež v Sl. gor P 89 V 12, Gaberje P 26 V 6, Selca P 34 V 5, Loč in Mostec P 24 V 2, Mihalovec in Rigonce P 70, Veliki Obrež P 29 V 2, Sromlje P 113, Artiče P 177 Vid. 1, Rajhenburg P 88 V 4, Stolovnik P 37 V 9, Senovo P 47, Gorica P 50, Brezje P 46, Hajdina P 58 V 30, Šmarje P 47 V 5, okolica Šmarje P 45 V 57, Sv. Stefan P 30 Vid. 29 V 6, Zibika P 20 V 7, Žusem P 45 Vid. 16, Roginska gora P 18 V 20, Sv. Ema P 31 V 80, Sv. Peter P 11 V 98, Lemberg P 4 V 33, Sladka gora P 15 V 78, Ponikva P 54 Zdolšek 54, Sv. Vid P 5 V 30, Gaberje P 26 V 6, Negova P 9 V 46 Friedl 1, Polanci P 7 V 43, Bratonečice P 106, Hlaponci P 85 V 1, Koračice P 165, Savci P 61 V 18, Trnovci P 20 V 65, Vičanci P 32 V 31, Lahonci P 107 V 4, Bišečki vrh (Črmila Sovjak) P 25 V 17 Gočova (Biš) P 56 V 27, Ločički (Ločički vrh, Trnovce, Trnovski vrh) P 30 V 6, Slovenija vas P 17 V 35, Breg P 16 V 160, Žimica P 4 V 53, Št. Vid na Planini P 67, Planina P 2 V 28, Pianinska vas in Loke P 39 V 8, Golobinjak P 46, Dobje P 156, Pristava P 31 V 80, Št. Peter na Med. selu P 13 V 95, Zibika P 20 V 7, Žusem P 40 V 20, Gorica P 39 V 47 Vid. 1, Lehnik P 31 V 54, Novacerkev P 99 V 2 Thaler 1, Sedlaček P 100 V 26, Gruskovje P 50 V 66, Dolena, Rodni vrh P 14 V 74.

Razmerje glasov v celjskem okraju: Mozirje Ros 247 Mlakar 5, Ljubno R 153, v občini Sv. Kristof: v Rebru R 136 M 3, Šmarjeta R 54 M 29, Šmiklavž pri Slovenigrudecu R 86, Trbovlje R 548 M 1242,

Podgorje R 192, Šmartno pri Slov. gradcu R 100, Golovabuka R 110, Razbor R 108, Legen R 153, Stari trg R 68, Vrhe Sale R 102, Št. Janž R 30, Otišni vrh R 19, Mislinja R 147 M 1, Št. Ilij R 81, Št. Vid R 120, Št. Rupert nad Laškim R 246, Svetinje R 80, Št. Ilij pri Velenju R 69, Bezovica R 49.

Razmerje glasov v ožji volitvi v mariborskem okraju: Kamniea L 27 St 69, Fram L 45 St 48, Loka L 61, Morje in Jesenča L 33 St 38, Orehova vas L 46 St 14, Rače L 43 St 36, Podova L 37 St 15, Sv. Marijeta L 51, St 1, Eibiswald L 20 St 140, Radgona L 8 St 321, Lučane L 9 St 61, Arvež L 2 St 107, Maribor L 116 St 2729, Crešnjevec L 15 St 113, Vrhloga L 2 St 66, Selnica ob Muri L 123 St 8, Vuzenica L 71 St 55, Trbonje St 29, Činžat L 45 St 31, Kumen L 22 St 12, Poljčane L 28 St 28, Lušečka vas in Stanovsko L 33 St 13, Brezje L 58 St 33, Sv. Martin pri Vurberku L 41 St 6, Sp. Duplek L 3 St 54, Zg. Duplek L 3 St 9, Laporje L 61 St 19, Cigonca L 37 St 67, Hošnica L 43 St 15, Žabjek L 20 St 37, Slov. Bistrica L 43 St 83, Eichberg L 52 St 32, Glanz L 3 St 70, Lučane L 9 St 61, Schlossberg L 63 St 68.

Razne stvari.

Iz domačih krajev.

Osebne vesti. Kot suplenta na mariborsko gimnazijo sta poklicana gg. F. Lokar in Viktor Tiller.

Poročil se je v Celju g. Vekoslav Kušovec z god. Anco Jezernikovo. Častitamo!

S šole. Imenovani so za nadučitelje gg.: na šoli v Št. Jakobu v Slov. gor. učitelj Fr. Kotnik, Ivan Krajinik v Blanki, Valent. Keber pri Sv. Martinu na Pohorju, Peter Paulin v Št. Juriju v Slov. gor. Za učitelje ozir. učiteljice so imenovani gg. in gdč.: Ludovik Volčar za Kozje, Jak. Heruh za Dramlje, Jožef Kokl za Spod. Poljskavo, Avgust Lah za Sv. Križ pri Ljutomeru, Iv. Vertot za Runec, Franc Fischer za Studenice, Aleksander Alf za Sv. Tomaž pri Ormožu, Hermina Dominicus za Radgono (mesto), Marija Sever za Radgono (okolico), Ida Stedry za Sv. Jungert, Mar. Bezlaj za Žiče, Karolina Zmerzikar za Rečico, Romana Osana za Spod. Poljskavo, Antonija Šijancroj Bober za Svetinje, Ljudmila Umberger za Št. Peter pod Sv. Goro, Marija Janša za Št. Ilij pod Turjakom. Za okrajn. pomožnega učitelja za okraj Konjice je imenovan g. Jožef Čuček. Prestavljen je učiteljica Ana Zupančič iz Šmartnega na Pohorju v Čadram. Umirovjen je učitelj gosp. Jožef Kranjc na Ponikvi. Za pomožno učiteljico na c. in kr. mornarski ljudski in meščanski šoli je imenovana gdč. Avgusta Šantel v Slovenski Bistrici. — C. kr. nadučitelji v moski kaznilnici v Mariboru, gosp. Srečko Stegnar je povišan v 9. činovni razred, učitelj v mariborski kaznilnici, g. H. Tribnik pa v 10. razred. — Dunajski suplent Jos. Šlemer je imenovan učiteljem na celjski gimnaziji.

Mariborske novice. V tukajšnji prvi gimnaziski razred slov. vsporednic se je vpisalo toliko slovenskih dijakov, da so morali razred razdeliti.

S pošte. Od 1. okt. naprej bo obhodil poštni pot v Št. Juriju ob Ščavnici vsak dan razun nedelje tudi kraje Jamna, Kupetinci, Selišči, Žihlava, Slapincu, Čakova, Biserjan, Blagush in Brezje. V Selisčih, Slapincih in Brezju se bo postavil poštni nabiralnik.

Umrl je v Konjicah dne 15. t. m. g. Franc Birgmayr, najstarejši meščan, v 90 letu. — Umrl je dne 27. sept. g. Albert Lásbacher, nadučitelj pri Svetinjah. Bil je blag in plemenit človek, spoštovan od vseh. N. v. m. p..

Nesreča. Dne 17. t. m. ubila je padajoča hruška 73 letnega Franca Berdnika, hlapca pri p. d. Gozniku v Činžatu, ko sta jo z gospodarjem podirala. Čuden sučaj pri tem je, da so naši ravno pod to hruško pred več leti mrtvega prejšnjega gospodarja M. Hostnikerja.

— V nedeljo, dne 18. t. m. je padel domu grede iz Radgona Alois Žigert, posestnik na Spodnjem Grisu, v Muro. — V sredo, sv. Matevža dan, smo pokopali v Voiviku Franceta Kožuh, posestnikovega sina iz Škofije vasi, katerega je Miha Bincel v pretepu tako nesrečno udaril po glavi, da so se mu pretresli možgani. Pravijo, da sta si bila Kožuh in Bincel prijatelja, a v krčmi sta se sporekla in M. Bincel je najprej sunil z nožem Kožuha v roko. Ta je šel potem za Bincelom na njegov dom, se preprial z Bincelovim očetom — a v tem prileti M. Binceliza hiše in pobije Kožuha na tla. Odnesli so ga nezavestnega. Zdravniki so dograli otrpenje možgan vsled vnetja možganske kože, prizadeto radi težke poskodbe na glavi. Mladiči, glejte žalosten vzgled: prijatelj postane svojega prijatelja ubijalec. To naredi ponočevanje in pohajanje po gostilnah!

Slovenska slavnost v Gornji Radgoni. Zadnjo nedeljo je bila pri Sv. Petru v Radgoni velika slovenska slavnost. Bralno društvo je obhajalo desetletnico svojega obstanka, ter si dalo ob tej priliki blagosloviti krasno novo zastavo. Slavnost se je obnesla izborno. Zaradi poročil o volitvah pa žal ne moremo danes o njej obširno poročati. To se zgodi prihodnjič. Le nekaj se naj omenimo. Pokazala se je ob tej priliki zopet omika Bräckiance v vsej luči. Ludovik Mlinarič, odličen Bräckianec, je prišel na veselico ter se prisedel k slovenskim gostom. Ti seveda niso hoteli sedeti poleg Bräckianca, in so hrupno zahtevali, naj se odstrani. Mlinarič se vzdigne, a seboj v zame prazen vrček. Zakaj pa? Čujte! Ko je bil zunaj, se obrne ter vrže z vso silo vrček v člana »Murskega Sokola«, ki je pri vratih mirno stal. Zadal mu je nevarno in veliko rano na glavi. To surovost bo moral Mlinarič zagovarjati pred sodiščem. Ljudje so z ogorčenjem obsojali surovega Bräckianca ter zatrjevali, da nemčurstvo nikjer v okraju ne prinaša blagoslova in sreče, ampak le podivjanost in surovost! Verjamemo!

Kontrolni shodi za rezerviste stalne vojne za mesto Maribor se vrše dne 17. in 18. oktobra, pokontrolni shod dne 7. novembra t. l. v dravski vojasnici. Začetek je vsakokrat ob 9. dopoldne.

Okrajni zastop marnberški. Cesar je potrdil izvolitev Alojza Langera za načelnika in Otona Erbera za podnačelnika okrajnega zastopa.

Celjske novice. Tristo tisoč kron je zopet posodila celjska »sparkasa« mestni občini; torej ne bo dolgo, da bodo imeli Celjani cele tri milijone dolga, manjka namreč samo še par tisoč do te velikanske svote. Denar se porabi za zgradbo nove dekliske meščanske šole. — Oproščen je bil pred porotniki v Celju posestnik Martin Hribaršek, ki je bil zatožen, da je hotel zastrupiti Marijo Kvas, ki ima užitninsko pravico na njegovem posestvu.

Cerkvene stvari.

Duhovske vesti. Za k. skof. konzist. svetovalca in referenta je imenovan č. g. Franc Moravec, kanonik, stolni in mestni župnik v Mariboru, ter istčasno nastavljen za dekanata dekanije Maribor na levem bregu Drave. — Dne 19. t. m. je umrl v Gradcu č. g. Jakob Vidovič, vpokojen župnik iz Št. Lenarta nad Laškim, v starosti 47 let. N. v. m. p!

Društvena poročila.

Zgodovinsko društvo za Slov. Štajersko ima svoj II. redni občni zbor dne 12.

vinotoka t. l., ob 4. uri pop. v mariborskem Narodnem domu s sledenim vzoredom: 1. Nagovor predsednika. 2. Porocilo odborovo o društvenem delovanju. 3. Volitev predsednika. 4. Slučajni predlogi in nasveti. K obilni udeležbi vabi odbor.

Dijaška kuhinja v Mariboru, je imela svoj letosni občni zbor dne 22. septembra v obdobjici tukajšnjega bogoslova z običajnim vzoredom pod predsedništvom svojega pozrtovalnega in velezasužnega načelnika, ravnatelja in kanonika dr. Ivana Mlakarja. Po njegovem pozdravu sta poročala: društveni tajnik o razvoju in blagodejnem delovanju prekoristnega društva v minolem letu in blagajnik o gmočnih razmerah v društvu. Iz obojnega poročila posnamemo sledeče: Društvo »Dijaška kuhinja v Mariboru« je v šolskem letu 1903/4 podpiralo 82 dijakov z zdravo in tečno opoldansko hrano. Vsaki dan je bilo pri obedu 48—58 dijakov; skupno se je med nje razdelilo nad 16 000 kosi; vrhutega je pa še dobivalo mnogo dijakov izvenredno hrano, ter se je med nje razdelilo nad 1000 poobedov. Iz le-teh številk se razvidi, kako blagodejno in obsežno je bilo društveno delovanje. Blagajnik je sprejel dochodkov v denarju 2935 03 K, a izdal se je 4248 38 K; neizogiben bi bil toraj zdaten primanjkljaj, ake ne bi bili nekateri dobrotniki na pomoč priskočili s tem, da so neposredno v »Dijaški kuhinji« plačevali hrano za več revnih dijakov, na ta način se je posrečilo stroške pokriti. Tajnikovo in blagajnikovo poročilo se je z zahvalo vzel na znanje, ter se je račun po izvoljenih pregledovalcih odobril. Iskrena zahvala se je izrekla vsem društvenim podpornikom in dobrotnikom, ki so s svojo vsemi pripoznana vredno radodarnostjo in plemenito dobrotljivostjo omogočili tako uspešno društveno delovanje v blagor ubogih in podporo vrednih slovenskih dijakov. Odborova dolžnost je, da s posebno zahvalo imenoma navede svoje največje dobrotnike, ti so: Slava »Posojilnica« v Mariboru in njen vrli, preblagorodni načelnik dr. Jernej Glančnik, mag. Fel. Ferk, Klub, dr. Radoslav Pipuš, mariborske gospe, ki so »Dijaški kuhinji« poklonile večji znesek za božičnico, slavne »Posojilnice« v Makolah, v Ptiju in v Slovenski Bistrici. Mili Bog povrni tisočkrat vsem dobrotnikom, kar so v svoji plemenitosti žrtvovali za društvo. Najsrcejša zahvala bodi izrečena istotako vsem drugim podpornikom za veče ali manjše prispevke; hvala vsem blagorodnim gospodičnam, gospem in gospodom, ki so pri veselih shodih in slovesnostih: na primicijah, na svatovščinah, koncertih ali pri zabavnih večerih za našo »Dijaško kuhinjo« darove nabirali. Več dobrotnikov je tudi darovalo prispevke v poljskih pridelkih: krompir, zelje, repa, fižol, sadje itd. Hvala in slava jim! Bog povrni! Odbor obenem iskreno prosi vse p. n. preblage dobrotnike, da bi društvo naklonjeni in zvesti ostali tudi v bodočnosti; kajti v letošnjem letu je bilo zopet sprejetih ravno toliko dijakov, kakor lani, a podpor, in sicer iz datnih, bo tembolj treba, ker so cene pri vseh živilih grozno poskočile. Spominjajte se toraj naše »Dijaške kuhinje«. Nabirajte za njo pri shodih in slovesnostih, kjerkoli se Vas ved snide; žrtvujte vsaj nekaj za to neizmerno potrebno društvo! Vsak, tudi najmanjši dar bo dobrodošel. Zrno do zrna pogača! Komur je moč, naj pomaga tudi s poljskimi pridelki, ali s sadjem, ali z zabelo! Posebno zahvalo si bo pridobil, ako bo take darove narančost v društvene prostore »Dijaške kuhinje« v Cesarski ulici (Kaiserstrasse), st. 6, pritlično na levi strani, spravil. — Vsi premili dobrotniki naj bodo prepričani, da se uporabijo njihovi darovi za res dobro in plemenito stvar. Mnogoteri dijaki so popolnoma brez vseh drugih podpor, brez »Dijaške kuhinje« sploh ne bi mogli študirati, v njej najdejo edino pomoč in tolažbo. Med obedovanjem se strogo gleda na uzorni red, na molitev pred in po jedi, na spodobno in

dostojno vedenje; »Dijaška kuhinja« je dijakom druga rojstna, domača hiša. V tem oziru je, kakor blaga mati, skrbna in z vso ljubeznivostjo neumorno delavna gospodinja v »Dijaški kuhinji« mariborski, gospodična Ana Erjave, kateri bodi za ves trud izrečena najtoplejša zahvala! — V občnem zboru se je volil za šolsko leto 1904/5 tudi novi odbor. Načelnik je dr. Ivan Mlakar, odborniki so: prof. Jan. Vreža, dr. Ant. Jerovšek, odvetnika dr. Jernej Glančnik in dr. Rad. Pipuš, tajnik je prof. dr. Anton Medved in blagajnik prof. Jak. Kavčič.

Ustanovni shod „katoliškega bralnega društva v Škalah“, v nedeljo, dne 9. oktobra 1904 popoldne ob 3. uri (po večernicah) v šolskem poslopju (prtličje). — Vzored: 1. Pozdrav, 2. Govor g. Korošca iz Maribora o važnosti bralnih društev. 3. Citanje in odobrenje pravil. 4. Slučajnosti.

Dijaška kuhinja v Ptiju je imela dne 23. sept. svoje zborovanje. Na dnevnem redu je bilo pereče vprašanje zaradi obstanka društva. Malo pesčica Slovencev v mestu, ki itak svojo pozrtovalnost kažejo na vseh straneh, ne more na svoje rame vzeti vseh stroškov za uboge slovenske dijake, aki društva ne podpirajo razni denarni zavodi in društva in osobito še posamezni narodnjaki ptujskega okraja. Slednje pa po poročilu blagajnikovem močno pogrešamo. Dijaka poslati samo s kakim priporočilnim listom itd., ne zadostuje; — vprašati se je treba, ali se tudi društvo s čim pomagati more. In koliko bi bilo takih Slovencev v vsakem stanu, ki bi v tem oziru svojo narodno dolžnost s kakim, če tudi malim prispevkom, tako lahko spolnil! Zastopniki društva so sklenili, društvo in njegovo čast ohraniti, ob enem pa tudi prosijo vsestranske podpore iz vseh slojev. Ako bi pa trkali zastonj, se razume, da se mora imenovano društvo prej ali slej razrušiti in slovenskim dijakom vsaka podpora odreči, — gotovo Slovencem ne v čast! — Novoizvoljeni odbor se je tako-le sestavil: Predsednik g. dr. Jurtela, odvetnik in deželni poslanec itd.; podpredsednik g. prof. Zelenik; tajnik g. prof. dr. Komljanec; blagajnik gosp. prof. Majcen ter odbornika gg.: dr. Horvat in dr. Gregoren; odbornikovim namest. sta izvoljena gg. dr. Brumen in Pinterič. Novi odbor je takoj dovolil revnim dijakom 60 obedov na teden. Dijaki pa kličejo proseči vas: »Pomagajte nam!« — Odbor.

Sv. Martin nad Vurberkom. V nedeljo, dne 9. vinotoka bodo imeli šentmartinski mladeniči ob 10. uri dop. slovesno sveto mašo z godbo. Potem bo na vrtu trgovca Janeza Baumana skupna veselica in zabava. Mi povabimo in prosimo vse mladeniče iz sosednjih župnij, ki že imajo ustanovljena društva, da pridejo na ta dan k nam. Pokažite nam vašo narodnost, mi bi prisrčno radi z vami delovali za naše narodne pravice, pa nimamo žalibog v celi naši župniji človeka, ki bi nas mladeniče navduševal. Mi smo narodniki »Sl. Gospod«, mi beremo »Nas Dom« in v nas gori želja, da si tudi mi dokazali, da smo verni Slovenci. Radi bi sli z vami na shode, na božja pota. Mi vidimo, da ste že vi res vrli in izobraženi sinovi matere Slovenije. Mi pa žalibog nimamo narodnjaka, ki bi nam ustanovil bralno društvo, kjer bi se navduševali za narodni boj. Naša dekleta so že dalje časa v Marijinji družbi, mi pa smo nazadnjaki. Pa ne mislite, dragi narodni mladeniči, da smo tako hudobni ali znabiti pristaši lažnjivega »Štajerca«, tega nas Bog varuj! Mi smo tako kakor tisti otroci, ki so zapuščeni od starišev in učiteljev. Če otroke nihče brati ne uči, tudi ne bodo nikdar brati znali. Tudi nas mladeniče o narodnosti nihče ne poučuje. Samo to vemo, kar nam povesta »Sl. Gosp.« in »Naš Dom«. Torej, dragi mladeniči, naši sobrati, pridite! Posebno govorniki, da nas boste poučili; prosimo vas tudi mi očetje in matere v imenu naših pridite, mladeniči, mi vas goreče priči! Torej na svidenje, mladeniči!

Desetletnica »Bralnega dru-

Dobri pri Celju. Dolgo se je pripravljalo »Bralno društvo« na Dobrni, da primerno proslavi desetletnico svojega obstanka in reči moramo, da se mu je posrečilo v vseh oziroma. Pri letošnjem občenem zboru izvolilo je svojega ustanovitelja veleč. g. profesorja Kardinarja svojim častnim članom, pripravilo si tekom leta krasno zastavo, s katero se po vsej pravici ponaša. Po vsem tem se le je mislila na proslavo svoje desetletnice, katera se je v nedeljo, 18. sept., vršila dostenjno in lepo. Ceravno je hajanje plačanih izdajic napovedalo že ob 5. uri zjutraj slab dan, vendar vsi poskusi niso mogli motiti veselja mnogobrojno zbranega občinstva in vse »plačano« pivo je steklo po nemčurskih grilih brez drugih posledic, kakor ravno pri onih žalostnih postavah samih, katere čakajo kakor žaba ob suši z odprtim žrelom — mokrega. Z godbo na čelu in s ponosno razvito društveno zastavo smo korakali na slavnostni prostor, ki je bil ukusno okrašen s slavoloki in venci. Ko so došli šmartinski pevci, pozdravila jih je godba, in glasni »živijo« klici zbranih gostov in domačih bili so jim lahko v dokaz, s kakim veseljem jih sprejmemo na Dobrni. Peli so pa tudi kakor slavček. Prvikrat se je dal slišati tokrat mešan zbor in izvrstno rēsil svojo nalogo. Vsa čast g. vodju in zboru! G. predsednik nam je v svojem govoru podal sliko društvenega delovanja v preteklih 10 letih. Najprvo je pozdravil vse navzoče, posebno tiste, kateri so stali že ob zibelki »Br. društva«; posebno prisrčno pa se šmartinski pevski zbor z njegovim vrlim g. vodjem. Iz društvene zgodovine zapomnili smo si le važnejše dogodke. V decembru l. 1893 sklical se je pripravljalni odbor, v katerem so bili: Mutnik Anton, predsednik, Jamnikar Martin in Pušnik Franc odbornika. Ta odbor je predložil 15. jan. 1894 pravila, katera so bila 28. jan. potrjena v Gradcu, na kar se je 25. svečana 1894 vršil ustanovni shod. Koj v začetku je pristopilo 34 udov, ki so se do konca prvega leta pomnožili na 45 in 3 podporne. Udnina je znašala 80 kr. Knjižnica je štela prvo leto 128 knjig. Prva društvena veselica je bila 22. apr. 1894, na kateri so govorili: gg. Belé, Ježovnik in Kardinar. V teku let je društvo preživel marsikaj veselega in žalostnega. Razvijalo se je zdaj bolj, zdaj manj, le v letih 1898 in 1899 mu je grozila smrt. Zanimive so v društvenem zapisniku iz l. 1899 besede, katere je govornik prebral, in ki se glasijo: »Vse je odpovedalo sodelovanje, le dobrnske pevke so ostale vztrajne.« Ker se tudi na drugih mestih v zapisniku večkrat pohvalno omenjajo pevke, izreka g. predsednik vsem, katere so do današnjega dne ostale zveste društvu, v imenu celega društva prisrčno zahvalo. Leta 1900 je društvo na novo oživelno in od tega časa se je pripravljalo prenovljenje društva. Prenaredila so se pravila, udnina se znižala na 1 krono, ustanovile ste se l. 1902 mladenička in dekliška zveza, upeljale gledališke predstave, prestavila »bralna« sobo iz Brauner-jeve gostilne v solo in od tam v mežnarijo, in sedaj šteje društvo okrog 140 udov, razpolaga z lepo urejeno bralno sobo ter s knjižnico, ki šteje 460 knjig raznovrstne vsebine. A vse to nadkriluje krasna društvena zastava, katero si je društvo nabavilo za svojo 10 letnico. Zastava je sedaj ponos društva, okoli nje se zbira vse, kar je krščanskega in narodnega na Dobrni. Med hrupnim odo-

bravanjem se spominja govornik onih mož, ki so postavljali temelj društvu, ki so bili prvi v odboru in so mu se zvesti sedaj: gg. Jamnikar-ja, Jevšnik-a, Pušnik-a, kateri zavzemajo prva mesta v občini in fari dobrnski. Prvi je načelnik »Posojilnice«, drugi župan, tretji cerkveni ključar. In vsi ti so se izobraževali v »Bralnem društvu«, in cela Dobrna s tem priznava pomen in važnost »Br. dr.«, ker je one može postavila na tako odlična mesta. Tudi nasprotniki društva slišali so jih nekaj in sicer oni, ki nastopajo očitno proti društvu, kakor tudi tisti, kateri pod gesлом »klubnost« rujejo proti društvu, čeravno samo iz gole nevošljivosti in nerazsodnosti. Zavrsil je g. predsednik svoj govor z željo, da bi društvo imelo mnogo zvestih prijateljev, zvestih udov, kateri se ne vstrasijo nobenih sovražnih sil, ampak vedno in povsod brez strahu priznavajo svoje versko in narodno prepričanje. Naj bi bilo društvo vedno, kakor se je ustanovilo, namreč trdnjava na Dobrni, trdnjava, ob katero zmanj buta sovražna sila, trdnjava verske in narodne zavednosti. Ko so ž pevci zapeli nekaj krasnih pesmic, pričel se je srečolov, ki je vsakega, kateri je vlovil »srečo«, razveselil z lepim dobitkom. Potem so se udeleženci z godbo vred podali v gostilno g. Koren-a, kjer je bila prava slovenska zabava. Poslušali smo ubrano petje, veselili se godbe, in več primernih in podučnih napitnic je proslavljalo dan, kateri nam ostane v prijetnem spominu. Tudi mi želimo društvu vsestranskega razvoja in napredka, da tudi v bodoče deluje z enako vztrajnostjo in z enakim vesphem kakor do sedaj!

Pri Sv. Ani na Krembergu sta se občni zbor in veselica bralnega društva prav dobro obnesla. Udeležba ni bila ravno obilna, pa ti, ki so prišli, so pokazali, da so res vneti za napredek društva in za pravo omiko. Društvo je štelo v pretečenem društvenem letu 60 udov, dohodkov je imelo 180 kron in nekaj manj stroškov, knjižnica šteje čez 700 knjig, prebralo pa se je blizu 600 knjig. Novoizvoljeni odbor nam je porok, da bo društvo tudi nadalje krepko delovalo v blagor Anovčanov. Po občnem zboru se je razvila živahna veselica. Mešani zbor je zapel veliko lepih pesmic. Benediški kaplan Gomilšek je v svojem govoru vnemal navzoče k pravi narodni zavednosti, ki jo kažejo tisti, ki s ponosom povsod povdarjajo, da so Slovenci in se svojega rodu in materinega jezika ne sramujejo nikjer. Narodno zavedni Slovenci so prijatelji dobrih knjig in časopisov, prijatelji koristnih društev in kažejo svojo zavednost vsak čas tudi v dejanju, zlasti ob volitvah. Govornik je mimogrede krepko vspodbujal navzoče, naj vse store v župniji anovski, da bosta izvoljena dr. Ploj in Thaler ter je na prav šaljiv način pokazal »Štajerčevega« kandidata Vraka v njegovi pravi podobi, da so se navzoči prav dobro zabavali. Glavna točka veselice je bila igra »Trojna pot v življenje«, ki ima prav poučno jedro. Razune moške so same ženske uloge. Vse igralke so tako dobro nastopile, prav izborna in naravna je bila Jelica, istotako obe njeni sestri pa tudi njih oče. Igra zasluži, da se se ponovi, da jo vidijo tudi drugi. Jako je dopadla vsem. Med dejanji je mešani zbor kaj pridno popeval. Veselico je zaključila deklamacija »Večna luč«, ki se je tudi posrečila. Čast vsem, ki so se trudili za to prireditev! Ti vrlo društvo ob meji slovenski pa rasti in

cveti in donašaj tudi nadalje obilnih sadov Anovčanom, zlasti mladini, da bo župnija Sv. Ane krepka, nepremagljiva narodna trdnjava ob meji!

Društvena naznanila.

Sv. Andraž v Slov. gor. Vojaško veteransko društvo bo imelo v nedeljo, dne 9. oktobra 1904 veselicu. Ta veselica bo združena s cerkveno slavnostjo. Pozna služba božja bo za doslužene vojake. Potem se vrši veselica v gostilni g. Tomaža Tol.

Shod hmeljarjev priredi južnoštajersko hmeljarsko društvo dne 2. okt. t. l. ob 8. uri popoldne v dvorani g. Fr. Hodnika v Žalcu in dne 9. okt. t. l. ob 8. uri pop. v Braslovčah s sledenim vzporedom: 1. Tajnikovo poročilo o poučnem potovanju po Češkem in Nemškem. 2. Ogledovanje in razkazovanje dveh kalupov (modelov) in sicer a) žateški hmeljski nasad na žico in b) nova patentovana sušilnica g. Lorberja v Žalcu. 2. Ogledovanje 18 vrst pivoletnega hmelja in društvenega poskuševalnega nasada. K shodu so povabljeni vsi hmeljarji, ali so člani ali ne. Enaki shodi se bodo priredili še v drugih krajih. — Društveno vodstvo.

V Cadramu bo za društvo »Sloga« in druge poslušalce v nedeljo, dne 2. okt. v Šoli po litanijah gosp. potov. učitelj M. Jelovšek umno živinorejo razlagal in Šoli mnogo slušateljev.

Listnica uredništva. Očarl, Jarenina: Poslali ste nam pismo v nekem tujem, nam nezumljivem jeziku. Če kaj želite od nas, blagovolite z nami občevati v slovenskem jeziku. Slovenske pozdrave! — Cirknica nad Mariborom: Ako je kdo izpuščen, mora se pravočasno reklamirati, sedaj nič več ne pomaga. — Biščki vrh: Prihodnjič, ko bo več prostora! Pozdravljeni! — Cirkovec na Drav. polju, Sv. Dub na Ostrem vrhu, Sv. Jakob v Slov. gor., Novacerkev v Halozah, Maša nedelja, Teharje, Gor. Radgona, Majšperg, Zimica, Sv. Lovrenc v Sl. gor., Hajdina, Sv. Trojica v Sl. gor., Dornova, Pišece-Bizeljsko, Sv. Bolfank v Sl. gor., Sv. Vid na Planini, Kapel pri Brežicah, Pekel pri Poljanah: Vse pride prihodnjič, tokrat primanjkuje prostora. — Sv. Ana na Krembergu: Nič prostora! Oprostite! — Sv. Jurij ob j. žel.: Prihodnjič! Pozdravljeni!

Loterijske številke.

Gradec 21. septembra: 44, 14, 11, 43, 79.
Dunaj 21. septembra: 63, 6, 66, 5, 48.

Zgodovin. društvo za Slov. Štajersko se obrača z uljudno prošnjo na vse domoljube, naj po mogočnosti:

- pristopijo kot redni udje (100 K enkrat za vselej ali na leto 5 K, zato dobe društveno glasilo »Časopis«);
- naj izroč, če mogoče, brezplačno društvenemu muzeju zgodovinsko ali narodopisno zanimive predmete, kakor: listine, stare novce, orožje, posode, stare narodne noše, starinsko pohišno opravo itd.;
- naj poročajo o slučajnih najdbah ali narodopisnih in zgodovinskih zanimivostih svojega kraja;
- tudi naravoslovni in geološki predmeti se sprejemajo v društveni muzej.

Pošiljatve naj se naslovijo na »Zgodovinsko društvo« v Mariboru, osebno se lahko predmeti oddajo tudi v Cirilovi tiskarni v Mariboru.

Za spomin vrnih mrtvih priporoča se ravnokar izišla

Missa pro defunctis

ad IV. voc. inacquales, aut una voce cum Organo. — Auctore Matthaeo Vurnik. Samozaložba, tisk Katol. Tiskarne. Ljubljana. Prodaja Katol. Bukvarna, Schwesternerjeva knjigarna ter skladatelj v Št. Vidu, Dolenjsko. 697 8-1

Kakemu vpokojenemu vlč. g. župniku se želi prodati za 3800 K

698 8-1

hiša,

sto korakov oddaljena od župne cerkve. Hiša ima 4 sobe, precejšno njivo, vrt, da se lahko v njem orje, hlev za govejo živino in svine. veliko drvarnico in studenec. Več o tem pove upravnštve. tega lista.

Štefan Kaufman

v Radgoni

priporoča svoje lepo pozlačene nagrobne

po najnižji ceni. 694 5-1
Točna in solidna postrežba!

Sadno drevje

visokodebelnato, poludebelnato ter pritično, različnih, priznano najboljih vrst jablan, hrušek, češpljev in sлив, črešenj in višen, priporoča za letošnjo jesensko saditev (začetkom oktobra) 684 2-2

Peter Korman, drevesnica v Činžatu, pošta Fal ob kor. Železnici. Ceniki na zahtevanje zastonj in franko

Vsaka beseda stane 2 v.
Najmanj objava 45 v.

MALA OZNANILA

Vsaka beseda stane 2 v.
Večkr. objava pe dogovoru.

Ti inserati se samo proti predplačilu sprejemajo; pri vprašanjih na upravnštvo se mora znamka za odgovor pridejati.

Proda se.

Stampille iz kavčuka, modele za predtiskarje izdeluje po ceni Karol Karner, zlatar in graver v Mariboru, gospodsko ulica št. 15. 426 51-15

Lepa hiša se proda, četrt ure iz mesta, 2 oralna zemlje, 7 sob in grajszarja. Voda pri hiši. Več se izve Fraustaudnerstrasse 200, Maribor. 662 3-3

Veliko posestvo z lepimi travniki in rodotinimi njivami, z lepim sadonosnikom ter z mesarijo, krčmo in trgovino, ležeče ob lepi cesti blizu Sv. Lenarta v Slov. gor. se proda. Naslov v uprav. „Sl. Gospod.“ 661 3-3

Lepo posestvo se proda, hiša s 4 sobami, pod celo hišo klet, gospodarsko poslopje in preša, lepe brajde, 2 in pol oralna travnik, 9 oralov lesa, 1 oral vignografa, poleg lep sadonosnik, domači mlin, hiša za vsako obrt, blizu Maribora in kolodvora ter cerkve ob koroški cesti. Naslov pove upravnštvo. 660 4-3

Lepo posestvo, hiša s 2 sobama, zidani in obokani hlevi za konje in krave, škedenj in kolarnica, velik sadonosnik s košenino, velike vinske brajde, velik vrt, velik okol za svinje, velika njiva, 1 uro od Maribora, 10 m od cerkve, na lepem prostoru, se proda. Naslov pove upravnštvo. 672 4-2

Koleselj, nov, lep, polkrit, s sedežom za kočijaža, za eno- in dvopregre, se po ceni proda. Jurij Stern, kovački mojster v Mariboru, Fabriksgasse 20. 664 3-2

Novozidana hiša na vogalu, s 5 sobami, 8 kuhinje, klet pod celo hišo, studenec, perlina, je za 4800 gld. na prodaj v Studencih pri Mariboru štev. 185. Izplačati je 1000 gld. 674 3-2

Dve hiši, skupaj spadajoči, se po nizki ceni prodasta v trgu Sevnica, z malim vrtom in lepim prostorom pred hišo. Oben hiši sta tako ugodni za kakega obrtnika (rokodelca). V pritličju večje hiše je stara kovačnica tukokrajne ceste pri vhodu v trg. K hiši spadata dve njivi, gozd in travnik v meri 3469 m². Jedna njiva je lep stavben prostor. Cena 4800 K. Gotovega denarja je treba samo polovica, druga polovica ostane lahko na hiši. Natančneje pri upravnštvo. 677 3-2

Mlin v najem s 3 tečajem in kašne stope, skozi celo leto dosti vode, v dobrem redu (stanu) s stanovanjem notri za eno osebo ali pa oženjeni mlinar, poleg v hiši stanovanje, vrt in trata v uporabo, ob železnični progi Zidan most-Zagreb, 25 min. od velikega trga oddaljen, pota za vožnjo na tri strani, se ugodno v poskušno začetkom na 1 leto odda. Vprašanja in natančneje pod imenom „Bodočnost št. 2.“ na upravnštvo lista. 688 3-2

Enonadstropna hiša, novozidana, vili podobna, 12 let davka prosta, v Mariboru Lenaugasse, s 5 stanovanji, vodovodom, za vsako stranko kos vrtu, se zradi bolezni po ceni proda. Vpraša se pri hišniku Tegethoffstrasse 51. 699 3-1

Gostilna s popolno koncesijo, mala trgovina in tobakarno, lepo zidana hiša z lepimi sobami, verando in kletmi, svinjski in kravji hlev, lep vrt in dober sa donosnik, kjer je dober promet in po letu izleti, na lepem kraju Spod. Štajer., blizu mesta in kolodvora, se po nizki ceni proda. Primerno tudi za penzioniste. Naslov pove upravnštvo lista. 702 3-1

Novozidana hiša, enonadstropna, 9 sob, 8 kuhinj, štacuna, klet, vodovod do podstreja in vrta, najemnina na mesec 74 gld. 44 kr., se proda Lenaugasse 25, Maribor, Magdalensko predmestje. 704 3-1

Nove sode od 30 do 700 litrov proda sodarna Feliks Schmidl v Mariboru. 686 7-5

Nova vila se po ceni proda, Lenaugasse 16, 10 let davka prosta, 6 stanovanj, velik vrt za dva stavbišča. 701 1-1

Občinski tajnik, izurjen, več slovenskega in nemškega jezika, z dobrimi spričevali, želi službo spremeniti. Naslov „Zvest št. 100“ poste restante Št. Jurij ob juž. žel. 698 3-1

Učenca, iz dobre hiše, sprejme v trino z mešanim blagom g. Kozmič v Gor. Radgoni. 695 3-1

Dva viničarja, vsak s 4 delavskimi močmi in majar brez otrok se sprejmejo pri Henrike Mallner v Rošpahu pri Mariboru. 700 2-1

Novozidana hiša v Studencih pri Mariboru, obstoječ iz treh stanovanj, perlince, kleti, velik vrt za zelenjavno z lepimi brajdami, se po ceni proda. Izplačati je takoj 800 gld. Hiša je jako priročna. Naslov pove upravnštvo lista. 680 3-2

Kupi se.

Gobe, lepe in suhe, kupuje za najboljšo ceno I. Sirk, Maribor, glavni trg. 686 3-2

V najem se išče.

Gostilna, dobrodoča, z vsem potrebnim opremljena, blizu cerkve in ako mogoče v kakem uradniškem okraju, išče se do 1. novembra v najem. Naslov: Jožeta Walner, Sv. Lovrenc nad Mariborom. 663 3-2

V najem se da.

Gostilna in mala trgovina se odda v najem ali pa proda z nekaj zemljiščem ali pa s vsem. Izplačati ni treba veliko, ker je večja svota vknjrena. Leži pri lepi cesti v fari Sv. Martina pri Vurberku. Valentín Soborník v Sp. Dupleku p. Vurberk. 687 2-2

Proste službe.

Deček, čvrst, pošten, zmožen slovensčine in nemščine, bi se rad priučil rokodelstva, kjer bi imel celo oskrbovanje. Ponudbe na uredništvo. 670 3-2

Učenca, ki se želi svečarstva in lektirje učit, ki je od poštenih staršev in šole prost in ima veselje do te obrti, sprejme Lovro Pokorn, svečar in lektor v Celju. 679 2-2

Trgovskega pomočnika, zmožnega slovenščine in nemščine, sprejme s 15. okt. t. l. Tomaž Mikl & sin, trgovina z mešanim blagom pri Sv. Marjeti na Dr. polju p. Moščanici. 689 2-2

Deček, spretan in pošten, se sprejme takoj v trgovino z galanterijskim blagom v mestu. Ponudbe na upravnštvo lista. 685 2-2

Razno.

Pes se klati po Spod. Radvanju že eneden, mlad, rumeno-rujave barve brez znaka, na čeli ima malo, belo liso, prse bele in tudi na koncu rep. Kdor ga je zgubil naj si pride po njega h Francu Smeh-u, Spod. Radvanje pri Mariboru. 688 2-2

Izgubila se je mošnja z denarjem vred v znesku 485 gld. na cesti od Sv. Lenarta do Sv. Marjeti v Slov. gor. Kdor taisto najde, dobi kot nagrada 50 gld. Odda se pri Lendovik Vlahovič, Spodnji Poberž pri Mariboru št. 76. 785 1-1

Vsem posestnikom vinogradov!

Naznanjam s tem, da bom imel meseca novembra in prihodnjem spomladan **ved tisoč suho cepljenih trt** na prodaj in sicer cepljene na R. Portalis: 12.000 žlahtna bela in rudeča. 10.000 Laški rilček. 4.000 Silvanec zeleni. 4.000 Burgundec beli. 3.500 Nemški rizling. 1.500 Traminec. 600 Rulandec. 400 Kraljevina.

Cepljene na Rup. Montikolo:

1.500 Laški rilček. 1000 Silvanec zeleni.

Prodajam le edino I. vrste dobro zaražene in lepo vkoreninjene trte po **160 K tisoč komadov**. Na vsakih 100 kom. cepljene trt dam 20 komadov II. vrste brezplačno. To je na 1000 trt 200 kom. trt. Divjake od R. Portalis prodajam po **20 K tisoč kom**.

Kdor naroči najmanj 1000 kom. cepljene trt, dobi jih 5% ceneje. Pri naročilu ni treba znamke za odgovor pridejati. Pri naročilu blagovolite poslati 20% are od naročene svote. **Trte se pošiljajo le v od trte uši ozne kranje kraje**. Naročila za v jesen odvezete trte sprejemam do 5. novembra t. l. Naročila za spomlad pa dokler bo kaj zaloge. 703 3-1

Anton Slodnjak,

trtar pri Sv. Lovrenetu v Slov. gor. Pošta Juršinci pri Ptaju.

Zdravje je največje bogastvo!

Kapljice sv. Marka.

Te glasovite in nenadkriljive kapljice sv. Marka se uporabljajo za notranje in zunanje bolezni. ● ● ● ●

Osobito odstranjujejo trganje in otekanje po kosteh v nogi in roki ter ozdravijo glavobol. Učinkujejo nedosegljivo in sposobno pri želodčnih boleznih, ublažujejo katar, urejujejo izmeček, odpravijo naduh, bolečine in krče, pospešujejo in zboljujejo prehavo, čistijo kri in čreva. Preženo velike in male gliste ter vse od glist izhajajoče bolezni. Delujejo izborno proti hripavosti in prehlašenju. Lečijo vse bolezni na jetrih in slezeh ter koliko in ščipanje v želodcu. Odpravijo vsako mrzlico in vse iz nje izhajajoče bolezni. Te kapljice so najboljše sredstvo proti bolezni na maternici in madronu ter ne bi smele manjkati v nobeni meščanski in kmečki hiši. Dobiva se samo: **Mestna lekarna, Zagreb**, zato se naj naročujejo točno pod naslovom:

Mestna lekarna, Zagreb, Markev trg št. 68, poleg cerkve sv. Marka.

Denar se pošilja naprej ali pa povzame. Manj kot ena dvanajststotica se ne pošilja. — Cena je naslednja in sicer franko dostavljena na vsako pošto: 1 ducat (12 steklenic) 4 K. 4 ducate (48 steklenic) 14-60 K. 2 duocata (24 steklenic) 8 K. 5 duoatov (60 steklenic) 17- K. 3 ducate (36 steklenic) 11 K.

Imam na tisoče priznalnih pisem, da jih ni mogoče tu tiskati, zato navajam samo imena nekaterih gg., ki so s posebnim vsphem rabili kapljice sv. Marka ter popolnoma ozdravili: Ivan Baretincič, učitelj; Janko Kisur, kr. nadlogar; Stjepan Borčić, župnik; Ilija Mamić, opankar; Zofija Vukelić, šivilja; Josip Seljančić, seljak itd.

Ustanovljena 1. 1360.

Mestna lekarna, Zagreb,

Markov trg št. 68, poleg cerkve sv. Marka. 646 10-5

Zdravje je največje bogastvo!

Posojilnica v Celju razpisuje

službo uradnika.

Prošnje s potrebnimi spričevali naj se ji predložijo do 8. oktobra t. l.

706 1-1

Petero mašnih pesmi

za mešane glasove. 696 3-1

Uglasbil Ivan Ocvirk.

Cena partituri in 4 glasovom 1 K 50 v. — Založil skladatelj pri Sv. Juriju ob juž. žel.

Vzajemna zavarovalnica za ogenj na Ljubnem bode imela svoj s tem v drugič sklicani občni zbor v nedeljo dne 2. oktobra t. l. ob 3. uri popoldne v občinski pisarni na Ljubnem z že v štev. 34 priobčenem vsporedu. Sklepeno vsakoršne število došlih društvenikov. 708 1-1

Ker se na dne 10. septembra t. l. sklicanega občnega zboru ni udeležilo za spremembu pravil potrebitno število ustanovnih društvenikov zato se naznana, da se isti

občni zbor

stem sklicuje v drugič na dne 7. oktobra t. l. ob 8. uri zjutraj v posojilniško pisarno s tem-le vsporedom: I. Sprememba društvenih pravil. P. n. ustanovni društveniki se k temu zboru vabijo s pristavkom, da bo taisti po § 88 c) sklepčen pri vsakoršnem številu nazvočih društvenikov.

Hranilnica in posojilnica na Ljubnem, vpisano društvo z neomej. poroštvo, dne 22. septembra 1904.

Ravnatelj: Ig. Fludernik.

707 1-1

